

MAGYAR HÍR

X. évfolyam, 12 (2579) sz. Csütörtök

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 16

Nyugaton bontakozik ki a tengelyhatalmak diplomáciai tevékenysége

Berlinbe utazott a madridi német nagykövet. Megelőzően hosszasan tárgyalt Serrano Suner spanyol külügyminiszterrel

Belgrádból jelentik: A *Politika* jelentí Rómából. A tengelyhatalmak diplomáciai tevékenysége váratlanul Nyugat-Európában bontakozott ki. Úgy látszik, hogy új tárgyalások indulnak a francia államférfiak és a Birodalom képviselői között.

Római lapoknak Madridból érkezett jelentései szerint a spanyol vezérkari főnök csapatszemlét tartott és megtekintette a nyugati és keleti kikötőket. Hosszasan időzött a déli kikötőkben is. Tegnap a madridi német nagykövet, miután előzőleg hosszasan tárgyalt Serrano Suner spanyol külügyminiszterrel, Berlinbe utazott. A madridi portugál követ Lisszabonba ment, hogy jelentést tegyen azokról a tárgyalásokról, amelyeket a spanyol külügyminiszterrel folytatott.

Anglia számára rosszabbodott a hadászati helyzet.

Berlinből jelentik: (NTL.) A *Volksischer Beobachter* Anglia mai helyzetével foglalkozó vezércikkében kiemelti, hogy Németország alkalmas időben megadja a választ és pedig nemcsak szóval, hogy miért nem került sor Anglia dicsőséges diunkirchnei visszavonulása és Franciaország leverése után Anglia megtámadására, illetve megszállására.

A Führer a német hadiipari munkásokhoz intézett beszédében érthető célszerűségeket emlegetett erre — folytatja a lap — s annyi ma már bizonyos, hogyha 1940 őszén bekövetkezett volna a megszállás, sok szükségétől és szenvedéstől kímélte volna meg Anglia népét, mert elkerülhették volna a légi-háborúkat Churchill által nagy bátran felidézett mostani formáját. A hadászati helyzet nem javult, hanem csak romlott Anglia számára. Az angol nép napról-napra a megszállás idegfeszítő felelmében él és továbbra is számolni kell ezzel a veszéllyel.

Ezután foglalkozik a lap azzal az esetleges lehetőséggel, hogy az Egyesült Államok a jövőben fokozottabban támogatják az angol fegyverkezést. Ezzel kapcsolatban így ír: — Senki sem tudja jobban, mint mi, akik saját magunkon tapasztaltuk, hogy milyen hosszú az út a rajztáblán kidolgozott tervtől a sorozatban való termelésig. Maguk az angolok is elismerik, hogy hat hónap leforgása előtt nem kerül-

het sor számottevő amerikai támogatásra. Komolyan azt hiszik Londonban, hogy mi ezt a hat hónapot kihasználhatlanul hagyjuk? Az amerikai támogatást végeredményben nemcsak

a termelési, hanem a szállítási kérdések is befolyásolják és ebben a hat hónapban érvényesül majd a Führer szava: *egyre több és több tengeralattjárónk lesz!*

Nagyerejű bombákat dobtak a német repülők a délangliai városokra

Belgrádból jelentik: (Bud. Tud.) Monasztiri jelentés szerint tegnap az albán harctér északi részén nagyobb volt az élénkség. Egész nap tűzérsgé-

tűz és géppuskakattogás hallatszott. Jelentősebb harc a Szkumba folyó forrásától a Devoth folyótól délre és Klisszurától északra folytak.

NAGYVARAD VÁROS MUNKAADÓ POLGÁRAIHOZ!

A város polgármesteri hivatala az alábbi felhívást bocsátotta ki: Több helyről érkeznek hozzám panaszok elbocsátott munkások és tisztviselők részéről, kik amiatt panaszkodnak, hogy munkaadójuk őket, dacára a téli kegytelenségének, elbocsátják és ezáltal saját maguk és családjuk egzisztenciája éppen a legkritikusabb időben veszélyeztetve van.

A magam részéről, mint a város első polgára azzal a kéréssel fordulok városunk összes gyáraihoz, üzeméhez és minden munkaadójához, hogy tekintettel a nehéz télre és arra, hogy még a gazdasági konszolidáció nem haladott olyan mértékben előre, hogy az minden magyar ember egzisztenciáját már most biztosítani tudná, tartózkodjanak mindennemű tisztviselő- és munkáselbocsátástól annál is inkább, mert nyilvánvaló, hogy az elbocsátottak a mai körülmények között nem tudnak elhelyezkedni és így családjuk megélhetése van veszélyeztetve. Tudom, hogy nehéz időkben élünk, azonban éppen a nehéz idők azok, amelyek kipróbálják a polgárok hazafiaságát és állampolgárságát és éppen ezekben a nehéz időkben várjuk el minden jó magyar állampolgártól, hogyha áldozattal is, de hozzájárul a szociális helyzet enyhítéséhez és ezáltal a konszolidáció előbbreviteléhez.

Nagyvárad város polgársága mindig megállotta helyét. Nehéz időkben eddig is beigazolta józan, okos és hazafias viselkedésével, hogy megérti a nehézségeket és hogy mindent elkövet, hogy ezek a nehézségek elsimuljanak.

Tudom, hogy az üzemek nyersanyagbeszerzése tekintetében nehézségekkel küzdenek. E tekintetben eddig is segítettém azokon, akik hozzám fordultak, de ezután is szívesen állok támogatására minden váradai üzemnek a törvényes lehetőségek keretén belül.

Csak kölcsönös jóakarattal és megértéssel tudjuk átmenteni városunkat ezen a nehéz gazdasági krízisen, amelyről tudjuk, hogy nem helyi, vagy országos, hanem világgjelenség, amely rajtunk kívül álló okokból keletkezett és tart, s amelyért okolni senkit sem lehet.

Bizalommal és szeretettel fordulok tehát a város kipróbált polgárságához és felhívom őket, hogy tartózkodjanak mindennemű elbocsátástól, az elbocsátott alkalmazottakat haladéktalanul vegyék vissza és figyelembevéve a szociális helyzetet, a törvények és törvényes rendeletek által megszabott munkabérekhez szigorúan ragaszkodjanak.

Hiszem és remélem, hogy a város polgársága most is beigazolja hazafiaságát és megértését és elegendő tesz felhívásomnak.

Dr. SOÓS ISTVÁN,
polgármester.

Londonból jelentik: (Reuter.) A légügyi minisztérium közli csütörtökön reggel: Csütörtökre virradó éjszaka ellenséges repülők szálltak át a keleti partvidék felett és több partmenti, valamint délangliai városra nagyerejű robbanó bombákat dobtak le. Bombázták a londoni körzetet is. Legtöbbet egy délangliai helységben támadtak, ahol több áldozat van. Több ház össze is omlott.

Berlinből jelentik: (NTL.) Szerdán este kevésszámú angol bombavető repülőgép berepült az északnémetországi partvidék fölé. Egy helyen néhány bombát dobtak le, azonban csak kisebb tüzek keletkeztek. Egy másik jelentés szerint szerdán este német harcirepülőgépek támadásra indultak Közép-Anglia hadifontosságú helyei ellen.

Nem esett angol fogságba Berganzoli tábornok.

Kairóból jelentik a Politika: A külföldi sajtó teljesen megbízható helyről szerzett értesülései szerint megállapítást nyert, hogy a Bardianál harcoló olasz csapatok volt főparancsnoka, *Berganzoli tábornok*, nem került angol fogságba, mint azt az első angol jelentések mondták.

Cataniából jelentik: (Stefani.) A Catania ellen intézett legutóbbi légitámadás során lezuhant nyolc angol repülő holttestét katonai tisztjeletadással temették el. A temetésen résztvettek a hatóságok és a hadsereg képviselői. A koporsók mögött az olasz légierő egyik díszszakasza haladt.

Német bombavető támadása Málta ellen.

Valahol Olaszországban. A Stefani iroda légügyi arcvonalbeli tudóstója jelentí, hogy egy német bombavető alakulat támadást intézett Málta katonai célpontjai ellen. La Valetára és repülőterére nagy és közepes méretű bombákat dobtak.

Sikeres támadás Port Sudan ellen.

Valahol Olaszországban. Az olasz főhadiszállás 223-ik közleménye. A görög arcvonalon az ellenség támadásait csapataink gyors fellépésével visszavertük. Líbiában Tobruk arcvonalán tűzérsgünk a Dzsarabu övezetben is szokásos tevékenységét fejtették ki. Repülőink Tmaruktól délkeletre bombázták ellenséges útvonalakat, utánpótlási állomásokat és gyülekezéseket. Tobrukban a haditengerészeti légvédelem útgei lelőttek egy ellenséges gépet.

Kelet-Afrikában a szudáni arcvonalon csekély tűzérsgéi tevékenység volt. Port Sudan támaszpontját repülőink sikeresen megtámadták. Az ellenség légitámadást intézett Assab ellen és kevés kárt okozott. Egy tengeralattjárónk a Földközi-tengeren január 11-ére virradó éjjel megtorpedóztak egy könnyű ellenséges cirkálót. Egy

Ánásik tengeralattjárónk az Atlanti Óceánon elsüllyesztett egy ötezer tonna ellenséges hajót. Január 15-ére virradó éjjel ellenséges repülőek bombázták Catanát. A támadás csekély kárt okozott. Néhányan életüket veszítették és megsebesültek.

Robbanóbombákkal árasztották el Londont a németek.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol rádió közölte: Szerdán este kevéssel a sötétség beállta után, London vidékén légiriadót rendeltek el. Nem sokkal később, német repülőek robbanóbombákat dobtak le. Csütörtökön a kora reggeli órákban újabb légitámadás volt, amelynek során robbanóbombákat dobtak le. Anglia délkeleti és keleti partja felett is megjelentek német repülőek. Az angol rádió e hír megészítéseképpen később közölte, hogy szerdáról csütörtökre virradó éjjel a német légitámadások különböző városok ellen irányultak. Különböző épületek és ingatlanok megrongálódtak. Több ember meghalt vagy megsebesült.

Támadássorozatok angol városok hadászati célpontjai ellen.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnokság közli: A légihaderő szerdán a nap folyamán, felderítés során bombázott egy csapatbort. Január 16-ára virradó éjszaka harc-repülőketelések, bár az idő kedvezőtlen volt, egymást követő hullámokban támadássorozatot intézett angol városok hadászati célpontjai és csekélyebb mértékben London ellen is. Dover pályaudvarát több telitalálat érte. Az ellenség az elmúlt éjszaka folyamán Északnyugat-anglia több helyén robbanóbombákat dobtak le. Wellesbourne-ban több ház kigyulladt. A kikötőkben is lecsapott néhány gyújtóbomba, de nem okozott számottevő kárt. Wilhelmshafenben a halottak száma husz, a sebesülteké harmincöt.

Tiltakozó-nagygyűlés lesz vasárnap Marosvásárhelyen a román hazugsághadijárat ellen

Marosvásárhelyről jelentik (MTI): A székely főváros lakossága vasárnap, január 19-én nagyarányú gyűlést rendez, amelyen tiltakozik a román propaganda állításai ellen, hogy a székelyek nem magyarok. A város és a Székelyföld lakossága óriási tömegekben készül felvonulni a gyűlésre.

MÁRA BESZÜNTETTÉK TÁMADÁSAIKAT A ROMÁN LAPOK

Bukarest. (MTI): Tegnap délután és ma reggel az újságok megszüntették a támadásokat Magyarország ellen. Egyáltalában nem foglalkoznak Magyarországgal. Még a *Romania Noua* is beszüntette legutóbbi számában a tüzelést Magyarország ellen.

BELGRÁDI LAPOK ROMÁNIA JAVASLATÁRÓL

Belgrádból jelentik (Ma Nap): A *Politička* és általában az egész belgrád sajtó a román propaganda állításai ellen tiltakozik. A magyarok és románok közötti viták megoldására nem javasolják a magyarok és románok közötti választ.

A vármegyei irodasegédtszti, kezelői és díjnoki kinevezések

Az új hivatalnokok egyrésze már letette az esküt. A kinevezettek pontos névsora

Nagyvárad. Saját tud. A betűgyűm-niszter felhatalmazása alapján dr. Cziffra Kálmán főispán 1941. január 15-iki keltezéssel megejtette a vármegyei irodasegédtszti, kezelői, míg az alispán a díjnoki állásokra való kinevezéseket. Az újonnan kinevezett vármegyei hivatalnokok névsorát itt közöljük. Zárójelben azt a hivatali vagy községi jelöljük meg, ahova a kinevezés szól.

Vármegyei iroda segédtsztek:

Steiner József (alispáni iktató)
Bod József (alispáni irattár)
Körössy József (alispáni iktató)
Erőss József (Margitta, főszolgabíró-ság)
Kelepecz Kálmán (Cséffa, főszolgabíró-ság)
Binder Ernő O. (Elesd, főszolgabíró-ság)
Laszlik György (Ermihályfalva, főszolgabíró-ság)
Kutasi Károly (Szalárd, főszolgabíró-ság)

Vármegyei kezelők:

Sulyok Istvánné (Nagyvárad, főszolgabíró-ság)
Sutka Mária (alispáni leiró)
Bauer Gabriella (alispáni leiró)
Tópercz Anna (tisztji főorvosi hivatal)
Varga György (Derecske, főszolgabíró-ság)
Pongrácz Viola (Sárrét, főszolgabíró-ság)
B. Szabó Vilma (Székelyhid, főszolgabíró-ság)
Jakab Dezső (alispáni hivatal)
Papp Mihályné (alispáni hivatal)
Kovács Béláné (alispáni hivatal)
Rafalszky Gáborné (főispáni hivatal)

Jezerniczky Gyula (Margitta, főszolgabíró-ság)

Vármegyei díjnokok:

Lakatos József (számvevőség)
Kiss Katalin (alispán mellé)
Ifj. Nagy Márton (Elesd, főszolgabíró-ság)
Zakar Jolán (főispáni hivatal)
Schliesser Irén (alispáni hivatal)
Juricskay Magda (alispáni hivatal)
Demjén Ilona (alispáni hivatal)
Rauten Lajos (Nagyvárad, főszolgabíró-ság)
Kovács Gizella (megyei árvaszék)
Özv. Dely Gézné (megyei árvaszék)
Ursan Demeterné (Nagyvárad, főszolgabíró-ság)
If. Lőrinczy Rezső (Ermihályfalva, főszolgabíró-ság)
Fráter Géza (Elesd, főszolgabíró-ság)
Kálmán Gyula (Cséffa, főszolgabíró-ság)
Pozsonyi Matild (megyei árvaszék)
Kenéz Márta (Nagyvárad, főszolgabíró-ság)
Mikucz György (Margitta, főszolgabíró-ság)
Fodor László (Margitta, főszolgabíró-ság)
Tóta Kálmán (tisztji főügyési hivatal)
Várad Imre (vármegyei levéltár)
Mónus Mihály (Derecske, főszolgabíró-ság)
Hajék Antal (Szalárd, főszolgabíró-ság)
Ifj. Szunyogh Barna (Ermihályfalva, főszolgabíró-ság)
Hatvány Jolán (alispáni hivatal)
Vágó Imre (Berettyóújfalu, főszolgabíró-ság)
Kondor Jolán (Biharkeresztes, főszolgabíró-ság)
Kutasi Károlyné (Szalárd, főszolgabíró-ság)

Valamennyi kinevezés január 15-től kezdve szól. Mint a kinevezési okmány előírja, a kezelői és az irodasegédtszti állásokban a kinevezetteket csak 3 évi kifogástalan szolgálat után véglegesítik. A díjnokok kinevezése egy évig ideiglenes jellegű, véglegesítésük egy évi szolgálat után történik meg.

Azok a kinevezett hivatalnokok, akik Nagyváradon vagy a környéken laknak s kinevezésükről megkapták az értesítést, csütörtökön délután fél 1 órakor vitéz Nadányi János alispán kezébe letették a hivatali esküt. A vidékieket lapunk útján hívja fel az alispán, hogy az eskü letételére és hivatali beosztásuk közlésére haladéktalanul jelentkezzenek az alispáni hivatalban.

Kihallgatták a fogház-orvos' a nyilas perben

„A vádlottak közül senki se panaszkodott bántalmazásról.”

Budapestről jelentik: Magyarország írja: A zárt tárgyalás után Bethelji elnök iratokat ismertett, majd Temesvári fogházorvos' kihallgatta ki tanúként, aki arról vallott, hogy neki a fogházba behozott vádlottak közül senki sem panaszkodott bántalmazásról. A tárgyalás folytatását péntek reggelre halasztották.

A Faruk király elleni merényletben részes volt a görögországi angol légi-erő főparancsnoka is

Milánóból jelentik: (NTI) A damaszkuszi rádió a torinói Stampa jelentése szerint szenzációs leplezést közöl az egyiptomi király és anyakirályné elleni merényletről. Faruk király parancsot adott ki több angol légi-erő részére. Hír szerint a merényletben részes volt a görögországi angol légi-erő főparancsnokának is.

Kiépítik a fürdő-vasutat Tavaszra megindul a fürdő-villamos

Nagyvárad. Saját tud. A fürdő-vasut ügye egy újabb lépéssel haladt előre. A városi vasut értesítette a polgármesteri hivatal, hogy beadja ajánlatát a vonal kiépítésére. Ebben az ügyben egyébként a polgármester legközelebbi budapesti útja alkalmával ismét tanulmányozni fogják a kérdést, mivel a vasutvonalat tavasszal már üzembe akarják helyezni. Felülvizsgálta a rendőrség a fürdő-autóbusz társaság ügyét. A társaság panaszkodott, hogy nem áll megfelelő gummianyag rendelkezésére. A polgármester ebben az ügyben is köz-

Franciaországban tisztára akarják mosni a háborúért felelős politikusokat

Kényelmessé teszik Daladier, Mandel és Reynaud börtönét.

Rómából jelentik (MTI): A *Popolo di Roma* párizsi tudósítója hosszabb cikkben foglalkozik a riomi pörrel kapcsolatos huzavonával. A tudósító megállapítja, hogy a riomi börtönbe a napokban kőművesek és asztalosok egész serege érkezett, hogy kényelmesebbé tegye Daladier, Mandel, Reynaud és a többi letartóztatott börtönét. Megállapítható, hogy olyan kísérletek történtek, amelyekkel a francia háborús felelősséggel vádolt politikusokat a közvélemény előtt tisztára akarják mosni. Minduntalan olyan kijelentések hangzanak el, hogy a háború kitört, mert ki kellett törté. Daladier és társai csak eszközök voltak a vak sors kezében.

Az olasz lap tudósítója megállapítja a továbbiakban, hogy a francia politikában nem sok változás állt be, sőt egyre határozottabb formában látható a visszaférés a régi módszerekhez. Így például feltűnő tény, hogy a régi képviselők és szenátorok még ma is kapják fizetésüket. Még feltűnőbb, hogy a meg nem szállt francia területen nem lehet moziba menni anélkül, hogy ott a francia hadsereget dicsőítő filmeket né látna az ember. Franciaországban talán még sohasem volt olyan nagyarányú propaganda a hadsereg érdekében, mint éppen most és mindez hat hónappal a nagy vereség után.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

PANNONIA GRILL

Világszám: **Boizoff és Radványi**

Az orosz cári Balett szőlő táncosai, minden idők legnagyobb produkciója és a kísérő műsor.

A kávéházban **Dobi Juci** a budapesti, beyruty athéni rádió híres énekesnője mindeneste énekel.

Igazgató: **Nedelkó János v.-mester**

Hull, amerikai külügyminiszter éles támadása Németország, Olaszország és Japán ellen

Azonnali támogatást sürgetett Anglia számára. A németek egy óra alatt átkelhetnek a Csatornán

Washingtonból jelentik (Német Távfirati Iroda): Hull külügyminiszter a képviselőház külügyi bizottságának szerdai ülésén az Anglia megsegítésére irányuló törvényt olyan rendszabálynak nevezte, amely lehetővé teszi az Egyesült Államok segélyét, hogy ezzel legjobban szolgálja az Egyesült Államok és a nyugati félteke biztonságát. Ez a törvény lehetővé teszi a leggyorsabb segítségnyújtást. Csak gyorsaságra van szükség. A külügyminiszter azután Roosevelt politikájának szellemében hevesen támadta Németországot, Olaszországot és Japánt, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy a lehető leggyorsabb formában nyújtson támogatást Angliának és azoknak az államoknak, amelyek a tengelyhatalmak ellen küzdenek.

Washingtonból jelentik: Csütörtök-éjszaka vált ismeretlenné az

a beszéd, amelyet Hull külügyminiszter a külügyi bizottság előtt mondott. Kijelentette a többi között, hogy mind Észak-, mint Dél-Amerika biztonossága megköveteli, hogy a demokráciáknak a lehető leggyorsabban hatályos segítséget nyújtsanak. Nem szabad elfelejteni, hogy a németek egyetlen óra alatt átkelhetnek a Csatornán és éppen ezért Angliának éjjel-nappal őrködni kell már és minden órában vigyázni kell az ellenségre. A diadalmas Németország számára könnyű lenne a déli Atlanti Óceánon átkelni, ha nem lenne amerikai szolidaritás. Ezek a délamerikai államok több sebezhető ponttal bírnak, mint az Egyesült Államok. Számos országban máris működnek olyan erők, amelyek a jelenlegi viszonyok megváltoztatását szeretnék elérni.

ges utódjának kérdését és a pápa üzenetét sem nyújtotta át. Miron Taylor, mint ismeretes, Roosevelt

személyes képviselője volt a Vatikánban.

Londonból jelentik: Az angol király hozzájárult Sir Gerard Chamberlain, Nagybritannia jelenlegi kanadai főbiztosának washingtoni nagykövétévé való kinevezéséhez.

Genéből jelentik: Az Egyesült Államok római nagykövete, William Phillips, aki, mint ismeretes, Roosevelt elnök különleges megbízatásával indult vissza állomáshelyére, szerdán megérkezett Rómába.

Papen egyórás kihallgatáson volt a török külügyminiszternél

"A bolgár határon álló török katonaság Bulgáriát éberségre kötelezi" — mondotta a bolgár belügyminiszter

A Pest írja: Ankarai jelentés szerint tegnap este egy órás kihallgatáson Szaradzoglu török külügyminiszter fogadta Papen német nagykövetet. A megbeszélésekről nem szivárgott ki semmi. A török-angol vezérkari tárgyalásról sem tudnak semmit. Külképviseleti körökben meg vannak győződve arról, hogy az angol vezérkari tisztek szoros kötelezettségek vállalására igyekeztek rábírni a török kormányt.

Szófiából jelentik: (Bud. Tud.) Gabrovsky belügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett a sajtónak a török-bolgár viszonyról.

— Törökországnak — mondotta — nincsen oka kételkedni a bolgár kormányban abban az állításában, ame-

lyet hivatalosan és nem hivatalosan kifejtett, hogy senkit sincs szándékában megtámadni. Az a tény, hogy a bolgár határon török katonaság van, Bulgáriát éberségre kötelezi és a bolgár kormány feladatává teszi, hogy mindent megtegyen, nehogy területén meglepetés érhesse. Ismételtén csak azt jelenthetem ki, hogy senkit sem akarunk megtámadni, de elvárjuk, hogy bennünket se támadjon meg senki.

Kijelentette, hogy Szovjet-Oroszország hivatalos képviselője cáfolja, hogy bármiféle katonai akciót terveznének és kijelentette, hogy a Szovjetnek nincs szándékában Bulgária belügyeibe beavatkozni.

Amerika az egyetlen állam, ahova Anglia segítségért fordulhat

Newyorkból jelentik (Reuter) Willkie volt elnökjelölt bejelentette, hogy a jövő hét szerdáján Clipper-repülőgépen Angliába utazik.

Washingtonból jelentik (Reuter): A külügyi bizottságban Morgenthau előtt felvetették a kérdést, miért volt szükség jelenleg az Anglia számára szóló bérbeadási és kölcsönjavaslatra? Morgenthau azt válaszolta, hogy Angliának rendkívül sok hadianyagra van szüksége és az Egyesült Államok az egyetlen ország, melyhez segítségért fordulhat, Angliának azon-

ban nem áll módjában készpénzzel fizetni, ezért volt szükség erre a javaslatra, hogy lehetővé legyen Anglia számára az annyira szükséges hadianyagok megszerzését.

A bizottság tagjai azután részleteket akartak megtudni a Dél-Amerikában és másutt levő angol vagyontőről. Morgenthau válaszában kijelentette, hogy az egyesült királyságnak az Egyesült Államokon kívül fellelhető vagyona eléri a 3868 millió fontsterlinget. Ebből az összegből 1002 millió fontsterling Latin-Amerikában van.

Közös gyakorlatot tart az amerikai tengeri és szárazföldi haderő

Washingtonból jelentik: A Mai Nap írja: Knox a sajtóértekezleten közölte, hogy az amerikai hajóhad a jövő kedden a szárazföldi hadsereg bevonásával hadgyakorlatokat kezd a Karaihi-tengeren.

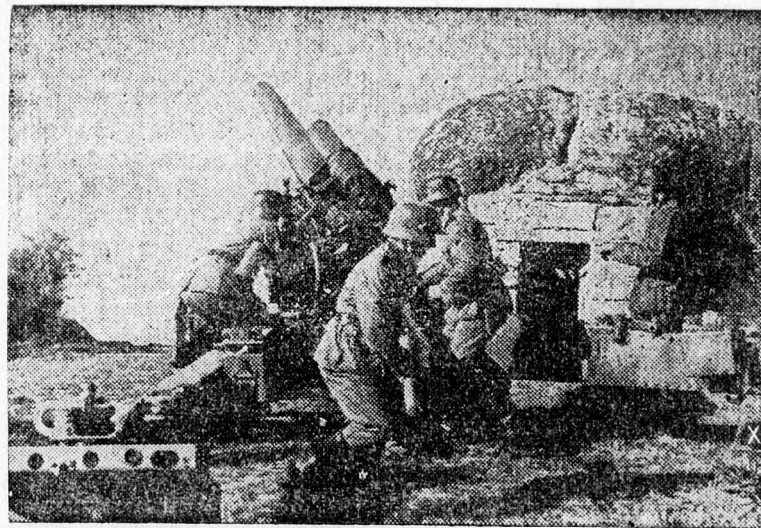
Washingtonból jelentik (Reuter): A képviselőház tengerészeti bizottsága szerdán egyhangulag elfogadta azt a

törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a kormányt, hogy 300 millió dollár értékben megerősítse az Egyesült Államok tengeri haderejének légvédelmi berendezéseit. Ez az összeg olyan legújabb mintájú, legnagyobb csatahajók építését szolgálja, amelyeket öt hüvelykes gyorstüzelő ágyúkkal szerelnek fel.

A Vatikán képviselője Rooseveltnél

Washingtonból jelentik (NTI): Cicognani, a Vatikán itteni képviselője, szerdán udvariassági látoga-

tást tett Rooseveltnél. Később a sajtó előtt nyilatkozatában kijelentette, hogy nem vitatta meg Taylor esetle-

Készletben álló légelhárító német tüzérség a francia tengerparton.

Közellátási kérdések napirenden:

Lényeges javulás várható a tűzifafronton

Kétezer sertés hizlaltatásáról tárgyal a város

Nagyvárad. Saját tud. A város közellátása érdekében dr. Soós István polgármester több napos tárgyalásokat folytatott.

A sertéshizlalda szerződése ügyében több gazdával tárgyalta 2000 darab kövér sertés kihizlaltatása szempontjából. A tervezet szerint a hízott sertéseknek körülbelül június hónapokban kell a közönség rendelkezésére állni. A város megfelelő bérösszegért bocsátja a sertéshizlaldát a hizláló gazda rendelkezésére, a minisztérium útján megszerzi, illetve biztosítja a hizláláshoz szükséges takarmányt. A 2000 darab sertést azonban zárolja azok a város területéről el nem vihető. A tárgyalások még folyamatban vannak.

Tűzifaellátás kérdésében a közeljövőben lényeges javulás várható. A polgármester megállapodott a fakereskedők egy csoportjával, akik 4000 vagon fát szállítanak Nagyváradra. A

polgármester a minisztérium jóváhagyása folytán megengedte, hogy a fuvartételt a fa árába beszámíthassák. Telefonon kérte dr. Soós István a kolozsvári erdőigazgatóságot is, hogy az anyaország részére ne adjanak ki fát, mivel Nagyvárad faellátása még nincs biztosítva. Az intézkedésnek máris meg van a foganatja, mivel egy békéscsabai cég 150 vagon fát kért és kapott a kolozsvári erdőigazgatóságtól, de csak azzal a kikötéssel, hogy 100 vagonot ebből a mennyiségből Nagyvárad városának enged át.

A petróleum-utalványok kiállítása most van folyamatban. Az utalványokat postán kézbesítik ki. A polgármester ismételten felhívja a város lakóinak figyelmét arra, hogy ahol villanyvilágítás van, oda nem utalnak ki petróleumot. Nem utalnak ki petróleumot oda sem, ahol villanyvezeték-vonal húzódik, tehát a villanyvilágítás beköthető.

A kereskedők kötelesek a cukorjegyekre kiszolgáltatni a cukoradagokat

A polgármester az alábbi igen erélyes hangú hirdetményt adta ki:

Tudomásomra jutott, hogy egyes kereskedők a közlelmezési hivatal által kikézbcsített cukorjegyek első szelvénye ellenében, mely december 30-tól január 5-ig terjedő időre szól, nem hajlandók kiszolgáltatni a heti 12+10, összesen 22 deka cukrot. Felhívom ezért nyomatékosan ezen kereskedők figyelmét arra, hogy a cukorjegyekre kötelesek a szabályszerű cukoradagokat kiszolgáltatni.

Tekintettel arra, hogy ezen közlelmezési hivatal már másodszer adom a kereskedők tudtára s még mindig akadnak olyan kereskedők, akik fentebb említett magatartásukkal akadályozzák a cukor szabályszerű kiosztását, felhívom ezeket figyelmét, hogy szigorúan alkalmazkodjanak a cukor szétosztásánál a hatóság által kiadott utasításokhoz, mert az ezekkel ellenkezőktől a cukor további szétosztásának jogát megvonom.

A cukorjegyek beváltására vonatkozóan a következőket közlöm:

A cukorjegyek közül csak az váltatható be, mely azon hétre érvényes, melyen a beváltás történik és ezenkívül az ezt megelőző két heti szelvény, tehát összesen csak 3 (Három) jegy érvényes, az ezelőttek pedig érvényüket veszítik. A kereskedők az előbbi időkre szóló jegyeket nem válthatják be.

A jegyek szétosztása házanként történt meg, úgy, hogy egy személyt kijelölt a közlelmezési hivatal a jegyek szétosztására, akiknek nevére a posta az egész ház cukorjegyét kikézbcsítette. A kijelölt személy köteles a kíséző kikézbcsítési ív szerinti jegyeket a ház lakóinak szétosztani, akik aláírással igazolják az átvételt.

A kikézbcsítésnél megtörtént, hogy oly nevek is szerepeltek a kimutatásban, akik tényleg nem laknak ott. Ezek azok voltak, akik a hatóság jóindulatával visszaéltek és hamis bejelentéseket tettek. Ezekre nézve értesítem mindazokat, akik nevére a posta kikézbcsítette a ház cukorjegyét, hogy kötelesek ezen hamisan bejelentettek cukorjegyét visszacsolgáltatni a közlelmezési hivatalba. Kötelesek ezenkívül a jegyek mellé tett kikézbcsítési ívet aláírás után a közlelmezési hivatalba azonnal eljuttatni attól függetlenül, hogy történtek-e ilyen hamis bejelentések, vagy nem.

A háztulajdonosok, illetve a ház kezelésével megbízottak figyelmét felhívom, hogy jelen hirdetmény megjelenésétől számított 3 napon belül posta útján juttassanak el a közlelmezési hivatalba házanként külön-külön egy-egy kimutatást, mely magában foglalja a háztulajdonos, vagy a ház megbízottjának nevét, születési évét, foglalkozását, az utca régi nevét, házszámát, az utca új nevét és házszámát, a házban lakók családokénti felsorolását a családtagokkal együtt, megjelölve mindegyik nevét és születési évét és foglalkozását is.

Ismételten figyelmeztetem a cukorkereskedőket, hogy a 40 dg-os fejadag-többlet kizárólag a dec. 30—jan. 5-ig szóló szelvényre adható ki, míg a többi jegyekre csak a jegyen feltüntetett heti fejadag szolgálható ki. Mindazok ellen, akik ezen hirdetményben foglalt rendelkezéseimnek nem tesznek eleget, az eljárás megindítom.

Nagyvárad 1941. január 15-én.

Dr. Soós István,
polgármester.

A svájci hegyekben megrekedt egy lúraautó a nagy hóban.

„Mi tesz veded, emberke?”

Az emberke, akiről szó van, 12 éves.

Varga Jánosnak hívják.

Most súlyos beteg. Tüdőgyulladásos van.

Azóta már — sok közbenjárás és távbeszélgetés után — talán befogadta valamelyik kórház. Azért írjuk úgy, hogy „talán”, — mert az nem olyan egyszerű és magától értetődő dolog, ahogyan az ember elképzel. Ahhoz, hogy valaki kórházba kerüljön, nem elég betegnek és szegénynek lenni. Ahhoz írás is kell. Írás, ami szavahihetőbben bizonyítja, mint a 39 fokos láz és a vékony rongypokrótakaró, mely Varga János lesoványkodott kis testét borítja, meg a kopár, szájk, szegény proletárszoba, melynek dohányfüstös levegőjét a beteg kis tüdő nehezen, sítolva szívja magába, — hogy Varga János, 12 éves kislfiú valóban beteg és — ha lehet — még igazabban szegény. Erre az írásra pedig várni kell.

Szóval: reméljük, hogy Jánost azóta befogadta már valamelyik kórház. Akkor azonban, amikor néhány nap előtt nála jártunk, ott feküdt jótétőjének már ismertetett, szájk kis proletárlakásán, amelynek dohányfüstös levegőjében, pislogó és nem kevésbé rossz levegőjű petróleumlámpa mellett két fiatalember kártyázt.

Varga Jánoska, akinek súlyos tüdőgyulladása van — éppen akkor állapította meg a tisztí orvos — 39 fokos láza ellenére is illedelmesen felült ágyában, amikor beléptünk. Már ez is mutatja, hogy hasznos tagja lesz — ha meggyógyul — a magyar társadalomnak. Az embernek úgy elszorult a szíve vékony kis karjának, lábán égő, nagy szemének láttán.

Hát még, ha ismeri az ő kis 12 éves életének tragédiáját!

Mert Varga Jánoskának a nagy szegénységén és tüdőgyulladásán kívül tragédiája is van.

Ez a tragédia talán már akkor kezdődött, amikor született. Mert apjától, akiről életében soha sem látott, szegény, nyomorúságos kis életén kívül soha, semmit — még nevet sem kapott.

Tragédiája a bécsi döntéssel folytatódott. Azzal a bécsi döntéssel, mely a többi, száz- meg százezer magyarnak

az életet, a boldog felszabadulást jelentette.

Varga Jánost ugyanis a bécsi döntés után elhagyta az — édesanyja.

Ugy hagyta ott, az utcán, ahogyan rossz szívű, lelketlen emberek egy-egy kiskutyát, vagy kis macskát szoktak az út közepére kidobni, azzal a lelkiismereteltaló gondolattal, hogy: majd csak akad gazdájával S ha nem, hát utána az özönvíz. Ő maga pedig átment az új határon túlra, egy román őrmestert követve.

S Jánoskának is úgy akadt gazdája, mint az útszélre kitért kiskutyának. Egy jószívű testvérpár — maguk is földhöz ragadt szegények — magához vette s otthont adott neki.

Az embernek önkénytelenül az egyszerűségében is oly megkapó székely népballada jut eszébe az anyáról, aki — az ellenség elől menekülve — két kis gyermekét két karkjára, pénzzel telt ládáját pedig hátára véve vág neki a nehéz útnak s útközben, egyre súlyosabbá válván a teher, előbb egyik, majd másik gyermekét teszi le és hagyja ott a sűrű erdő ijesztő éjszakájában. Hiába sír a két gyermek, ő megy tovább az útján és kínkesen ládáját el nem hagyja semmi áron. Akkor találkozik egy tehénnel, mely szarva közé emelve viszi gyöngye borjút. Az anyában most felébred a lelkiismeret, menne már, futna már gyermekei után, de azok nem térnek vissza többé.

Vajjon ennek a kegyetlen anyának, aki jobban ragaszkodott bűnös szerelméhez, — véli kínkesen ládájához — mint véréből való, édes gyermekéhez, nem ébred fel olykor a lelkiismerete? Nem kísérti-e ez a két, lázas gyermekszem?

Minket, kívülállókat, akik most láttuk először Varga Jánost, beteg, lázasan és mégis illedelmesen, tiszteltetve, — nem hagy nyugodni a nagy kérdőjel, mely ennek a kis magyar emberkének, a magyar jövő egyik értékes összetevő, alkotó elemének a sorsa fölött lebeg. S újra, meg újra elénk mered a kérdés:

Mi lesz veded, emberke?

Fodor Viola

Január 17-től kezdve, három napig szünetel a személyszállító vonatok forgalma

Budapestről jelentik: (MOT) A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy az országosan beállott rendkívül kedvezőtlen időjárás következtében vasuttechnikai okokból, valamint a szomszédos külföldi vasutaknál beszüntetett csatlakozó vonatok elmaradása miatt, a gyors-sinautóbuszok, motorvonatok, munkásvonatok, valamint nemzetközi vonatok kivételével az összes személyszállító vonatok közlekedése január 17-én, pénteken 0 órától kezdve, előre láthatóan három napi időtartamra szünetelni fog. A MÁV igazgatósága kéri az utazóközhöz, hogy saját érdekükben halassza el utazását, mert a jelzett időtől kezdve az utazás nem biztosítható.

A belügyminiszter rendelete szerint a közhivatalok fűtését a legnagyobb takarékoság mellett kell korlátozni

Nagyvárad. Saját tud. A vármegyházára és a városházára most érkezett meg a belügyminiszter rendelete, amely hivatkozva a minisztertanács idevonatkozó határozatára, úgy intézkedik, hogy a hivatali helyiségek fűtésénél a legnagyobb takarékoságot kell szem előtt tartani és az említett helyiségek fűtését olyképp kell korlátozni, hogy azoknak a hőmérséklete 18° Celsius foknál magasabb ne legyen.

A tüzelőanyag használatának korlátozására vonatkozó rendelkezést megküldötték a törvényhatóságokon kívül valamennyi közigazgatási hivatal vezetőjének, a Társadalombiztosítónak és a magánalkalmazottak biztosító intézetének. A vármegye értesítette a rendeletről az egyes községeket is.

Letette a esküt a tábla három tanácselnöke és a táblai főügyész

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi királyi tábla három tanácselnöke és főügyésze tegnap ünnepélyes külsőségek között tették le a hivatali esküt. Dr. Medvigy Gábor, dr. Botkó Gyula, dr. Fildán Emil tanácselnökök, valamint dr. Gyöngyösi István főügyész eskütétele a tábla teljes ülésén folyt le, amelyen dr. Thury Kálmán, táblai elnök elnökölt. Előbb felolvasták a kinevezésről szóló legfelsőbb köziratot, majd sor került az eskütételre. Az eskütétel után dr. Thury Kálmán intézett beszédet az esküt tett tanácselnökökhöz és a főügyészhez. Dr. Ungváry Antal törvényszéki elnök az alsóbb bíróságok nevében mondott üdvözlőbeszédét, míg dr. Liska Károly főügyész helyettes az ügyészség nevében. A kinevezettek nevében dr. Fildán Emil és dr. Gyöngyösi István köszöntö meg az üdvözléseket. Mint már megírtuk, dr. Thury Kálmán táblai elnök beiktatására szombaton, január 18-án kerül sor.

Nem Antonescu, hanem Horia Sima utazik Berlinbe

Találgatások Ribbentrop utazása körül

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): A Pravda berlini jelentése szerint azokat a híreket, amelyek szerint Antonescu Berlinbe látogatna, német hivatalos helyen önkényes kitalálásoknak minősítik. Ezzel szemben Horia Simát, a vaskardá jelenlegi vezetőjét várják a német fővárosba. Bár ez nem jelentették hivatalosan, számos előjel arra vall, hogy Horia Sima rövidesen Berlinbe érkezik. Ribbentrop Berlinből való elutazásával kapcsolatban jól értesült német helyről azt je-

lenti a lap, hogy a birodalmi külügyminiszter kedden hagyta el Berlint és eddig ismeretlen helyre utazott. Nem lehet megállapítani, hogy elhagyta-e a birodalom területét, azonban az a vélemény alakult ki, hogy utazása kapcsolatban áll az ismét megindult német diplomáciai aktivitással, amely az elkövetkező napokban figyelemreméltó helyzetet fog teremteni a külpolitikában. Feltehető, hogy a német birodalom vezetői elhatározták bizonyos helyzet végleges rendezését.

Kétféjű sas a nagytemplom homlokzatán

Nagyvárad multja és jelene — négyszázkét levelezőlapon

Nagyvárad. Saját tud. Váradi szép kisasszony, aki napos délelőtti végig-sétálsz a főutcai korzón, ugy-e, nem is sejtjed, hogy nem volt mindig aszfalt s a zárda épületén sem díszelgettek mindig fényes üzletek. Váradi szép kisasszony, te beleszülettél a pazar kirakatok, az aszfaltozott utcák, a villamosvasút világába s el sem tudnád képzelni talán ezt a várost az úgynevezett „nyugati” kultúra e többé-kevésbé szükséges kellékei nélkül. Hogy lehetett valamikor más-képp is — talán homályosan gondolsz rá néha, de nehezen tudnád mégis elképzelni, milyen lehetett a Bémer-tér, színház és park, a Szent László-tér, a Fekete Sas-passage nélkül. Őszintén szólva magam sem tudnám, csak leírásokból, ha nem láttam volna azt a hatalmas, ritka értékű képeslevelezőlap gyűjteményt, amelyet Nagyvárad fiatal és máris méltán rendkívül népszerű főispánja, dr. Hlatky Endre gyűjtött össze s gondosan őrzött huszonkét éven át.

Csak az őrizhet ilyen féltő gondal ekkora levelezőlap gyűjteményt egyellen városról, aki szülővárosát olyan rajongó szeretettel veszi körül, mint dr. Hlatky Endre Nagyváradot. A napokban alkalmam volt végignézni ezt a képeslevelezőlap gyűjteményt s őszintén mondhatom, hogy meglepett minden apró részletre kiterjedő teljességével.

Egy kötet négyszázkétféle képeslapot foglal magában s bevezetőnek a Magyar Nemzeti Szövetség levéltár-bélyegei láthatók az első oldalon. Mind a két bélyegen Nagyvárad lát képei vannak, az egyik a városháza. A másik oldaltól kezdve időrendben és a régi, 1890-ben még fennállott „indóházat” ábrázoló levelezőlap-tól kiindulva, feltárul a régi és új Nagyvárad egész „képtörténete.” Mindegyik motívumról több is van, így az új pályaudvar lát képe: az úttesten kockakövekkel, e mellett ugyan-ez a kép, de már aszfalttal és villamossal s a legújabb kép: az 1940 szeptember 6-iki diadalkapuvál. A pályaudvartól végignyúlhatunk a főutcán s meglepetéssel láthatjuk, hogy a mai Rákóczi-utat egykor a Párizs-patak szelte át, a hidja ott volt a kőszínház mellett s a patak a Barátok temploma megett folydogált és büzlött. Azt is láthatjuk, hogy a Pieta

szobrot, Tóth István szép alkotását, 1906-ban helyezték mai helyére, addig elől, a Barátok temploma bejáratának közelében állt.

Meglepetést jelenthet a mai váradiaknak a Székesegyháztól készült kép, amelyiken még látható a nagytemplom homlokzatán — a kétféjű sas, amit Mária Terézia idején helyeztek el ottan és csak 1907-ben vették le a templomhomlokzatról.

Beljebb, a város szívében járunk már. Fő-utca. Kép: a zárda homlokzata. Bolt még nincs rajta sehol. Ez a kép is a kilencszázas évek elejéről való. Főutca: a régi bazárépület, emeletes, de kopott, stílustalan, egészen keskennyé teszi az utcát. Rimanóczy-utca sarka: földszintes kis ház, a régi Kolozsváry-ház, a mai három emeletes palota helyén. Bémer-tér: össze-vissza építve. Ez itt a Poy-nár-ház, a tér közepén csak kockakövek és bérkocsok, a színház mellett még földszintes házikók. Se a Pannónia, se az Egyesült bank épülete még nem látható. Kishíd: a régi gázlángos kandallóberekkel. Köröspart: a partfal kiépítetlen még... De a Körösparton hölgyek sétálnak... divatrevü 40 év előtt.

És még egy sor érdekesség a multból: az emléktéri fa-garasoshíd. A Szent László-tér piaci bódékkal és a régi Fekete Sas földszintes épületével. Aztán: a korán lerombolt nyári színház a hadapródiskolával szemben. Nyoma se maradt, csak ez a képeslap. Irodalomtörténeti érdekesség: a „Holnap” íróinak arcképei, kettős levelezőlapon. Aligha van ebből még egy Váradon. Es végül: színes képeslap a régi Bihar megyéről — s egy másik fekete, a trianoni Csonka-biharról...

Ezt a ritka, érdekes, szép régi gyűjteményt mindenütt kiegészítik az újabbkori Nagyváradról készült felvételek. Oradea lát képei is itt vannak figyelemre méltóak, hogy Váradnak fekete évei is voltak...

(h. ö.)

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Feljegyzések

Ha már a millióknál és a nagy jóvelmeknél tartunk, kérdezzük meg, hogy nincs-e ezeknek valami közük a mi szociális problémáinkhoz. Világért sem merném azt állítani, hogy szociális bajaink csak magyar jelenségek. Tudjuk nagyon jól, hogy mi van körülöttünk s azt is tudjuk, hogy egyes országokban még rosszabb a helyzet, mint nálunk. Ez azonban nem ment fel bennünket az alól, hogy megvizsgáljunk olyan magyar jelenségeket, amelyek ha nem is okozzák, de feltétlenül súlyosbítják szociális állapotainkat.

Tegnap a milliomosokról és a nagy jóvelmekről esett szó. Arról, hogy a milliomosok tulajdonképp része zsidó. Azután arról is, hogy igen sok embernek olyan óriási jóvelme van, amely nem áll arányban sem végzett munkájával, sem a nemzet életében betöltött szerepével, s egy nemzeti jóvellemmel, sem pedig az általános szociális helyzettel. Ha az általános szociális elcsúszás, — mondjuk egy éhező és fagyoskodó, rongyokban didergő magyar nyomortanyája mellé állítom egy budapesti vezérigazgató majdnem 100.000 pengő évi bevalloított jóvelmét, akkor önként fog adódni a felelet: a kettőnek valami köze van egymáshoz.

Ne mondja azt senki, hogy egy két mammutjóvelme elenyészik a nyomor milliói számaival szemben. A kezemből levő kimutatás csak a főváros adatait közli és mégis a vezérigazgatók, igazgatók, nagybérlők, háztulajdonosok, professzorok, orvosok, írók, művészek, nyugalmazott sajtófőnökök, miniszterek, újságírók (Esztergályos elvtárs a „Népszava” kiadója évi 80.000 pengővel), igazgatósági tagok, ilyen meg olyan föttikárok, magántisztviselők (?) egész sorát közli. Ha az egész ország területét tekintetbe vesszük, akkor ez az amugy is szép szám bizonyára háromszorosára növekszik.

Megismételjük: 20-tól 100 ezer pengőig terjedő évi jóvelmeket nem lehet szociálisan értékelni és minősíteni munkával keresni. (A kimutatás egyik igen elszomorító tanulsága még az is, hogy a nemzet váteséinek számító írók is szerepelnek benne.) Tudjuk azt is, hogy milyen emeken dagad egy-egy ember jóvelme ilyen óriásira. „Szerzett” jogok, jogcímek, telekkönyvileg hibátlanul nyilvántartott ingatlanok, részvények, vállalati „közreműködések”, igazgatósági tagságok, ilyen meg olyan felügyelőségek, kirendeltségek, megbízások, tanácsadások, támogatások: és a nálunk vigan tovább vezető egyéb ortodox liberális varázsszavak légiója teremti meg ezeket az állapotokat.

A keresztény erkölcs tan világos, félrenemértő igazsága — liberális körök esetleg nem is igen vetik tudomást róla — hogy a magánulajdon joga nem feltétlen (abszolút) jog. Ha figyelemmel kísérték volna a pápák körleveleiben XIII. Leó óta megnyilvánuló szociális szellemet, amely világosan rámutat a nagy vagyonok és jóvelmek szociális korlátozása és kötelezettségeire, ha ebben az új megvilágításban mérlegelnék állítólagos jogukat, akkor nem hivatkoznának olyan nyugodt lelkiismerettel és látszólagos keresztény erkölcs tan megokolással álláspontjuk igazságára.

SZINHÁZ

Erdély leghiresebb fiatal színésze, Nagy István rövidesen fellép Budapesten

S most visszatérek kiindulópontomban. Ha az egyesek jóvedelmét munka nélkül duzzasztó, nem is annyira állás, mint inkább javadalom-halmozások nem is idézik elő a szociális válságot és nyomort, mindenesetre súlyosbítták és állandóvá teszik. Egyszerű példával érzékeltethető az is, hogy miért.

Ha egy gyárállalatnál csökkeneni kell a kiadásokat, egészen biztosan nem az igazgatók fizetésénél kezdik el ezt a műveletet, hanem a munkásokén. Ha elbocsátásokról van szó, egészen biztos, hogy nem az igazgatók tagok „pótolhatatlan” sorait ritkítják, hanem a munkásokét s közben leszállítják béreiket, fel-emelik a termelt cikkek árát, hogy a gyár költségvetése érintetlen maradjon. Pedig néhány igazgatói tag fizetéséből munkáscsaládok egész sora élne meg. Ha valaki ezt nem tudja belátni és megérteni, ha valaki nem tud szabadulni a liberális gazdasági élet koloncáitól és magántulajdon szentségére hivatkozik akkor, amikor tulajdonképpen szociális bünyőről van szó, az végzetese lemaradt a társadalmi fejlődésről és eltorzítja a keresztény erkölcsöt igazságait.

Ezeket az igazságokat pedig nyíltan ki kell mondani, de még nyíltabban és bátrabban orvosolni kell a bajokat. Addig, amíg az első nyomoragédia rá nem döbent bennünket a tarthatatlan helyzetre.

(P. I.)

Németország gabonát küld Spanyolországának az inség enyhítésére

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) Madridból jelenti a Politika: Spanyolországban igen nagy az élelmiszerhiány. Különösen a kenyérhiány nagyon súlyos. A német kormány elhatározta, hogy az Oroszországból részére érkező gabonamennyiség egy részét átadja a spanyol inség enyhítésére.

Meghalt Dankl Viktor, a Monarchia I. hadseregének világháborús parancsnoka

A Magyar Távírti Iroda jelenti: Dankl Viktor vezérezredes 85 éves korában, egy nappal felesége halála után, Innsbruckban meghalt. A világháborúban mint a monarchia I. hadseregének parancsnoka vezette hadat az oroszok ellen.

Szombaton tartja ünnepélyes teljes ülését a nagyváradi ítélőtábla

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla január 16-án, csütörtökön, a kolozsvári ítélőtábla január 17-én, pénteken és a nagyváradi kir. ítélőtábla január 18-án, szombaton tartja ünnepélyes megnyitóját teljes ülését.

Mindhárom tábla ünnepélyes megnyitása az igazságügyminiszter képviselésében Antal István dr. államtitkár jelenik meg, akút útjára elkísér Lubitszky Jenő dr. miniszteri osztályfőnök, az igazságügyminisztérium elnöki osztályának vezetője és Agh János dr. miniszteri osztálytanácsos.

A fenti cím alatt a budapesti 8 Órai Ujságban olvassuk az alábbi cikket: Mióta Erdély egy része visszatért, sokat írtak a lapok egy fiatal kolozsvári színészről, Nagy Istvánról. Fellépéséről hosszú, elragadtatott színházi levelek számoltak be, úgy hogy ennek a színésznek a nevét a pesti közönség már jól megismerte, anélkül, hogy jätékát valaha is látta volna. Tudja róla, hogy az erdélyi színjátszás legkiválóbb alakja s azt a szerepkört tölti be, amiből a budapesti színházakban a legnagyobb a hiány: fiatal szerelmes színész.

Nagy Istvánról most érdekes hírt

közölhetünk. Nemsokára Pestre jön és fellép az Andrássy Színházban. A színház igazgatósága ugyanis meghívta a francia Decoin „Nem leszek féltékeny” című finom vígjátékának főszerepére, Muráti Lili partneréül. Ez a darab lesz Vaszary János fordításában az Andrássy Színház legközelebbi újdonsága s a három vezetőszerepet Muráti Lili, Nagy István és Vaszary Piroška fogja játszani. Bizonyosra vehető, hogy Nagy István a színház meghívását elfogadja s így a pesti közönségnek alkalma lesz személyesen megismerni azt a színészt, akit híre megelőzött.

A színházi iroda közleményei:

— **Nehéz ma férjhez menni** — óriási sikere. A szerda este bemutatott Nehéz ma férjhez menni ragyogó vígjáték újdonság mindenben igazolta a hozzáfűzött reményeket. Beigazolódtott, hogy Török Rezső nagy mestere a vígjáték írásnak és a közönségnek két és fél órában egy vidám estében volt része. A ragyogó szöveg nem tévesztett hatást, mert a közönség szórakozott. A színház együttese olyan teljesítményt nyújtott, hogy a siker sem maradt el. A Nehéz ma férjhez menni még ma csütörtökön este B. bérletben és holnap, pénteken este lesz műsoron, a bemutató előadás parádés szereposztásában.

— **Szombaton délután 4 órákor filléres helyáru előadásban: az Ördög nem alszik**, nagyszerű, zenés vígjáték lesz a színház műsorán. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

— **Bécsi gyors**, Lázás munka folyik a színpadon, próbatermekben, valamint a festőteremben, ahol a színház teljes személyzete készül a szombat esti bemutatóra. Kellér László és Sándor Jenő nagyszerű operett újdonságára, a Bécsi gyors előadásaira. A Bécsi gyors békebeli nagyoperett, romantikus huszártörténet, szebbnél-szebb és jobbnál-jobb zeneszámokkal. A színház igazgatósága semmi anyagi áldozatot nem kímélve, Budapesttel egyidejűleg, fővárosi előadásban hozza ki ezt az operett újdonságot parádés szereposztásban, ragyogó új díszletekkel és ruhákkal. A nagyváradi előadás a társulat egyik legnagyobb teljesítménye lesz. A Bécsi gyors új díszletei eseményszámba fognak menni, ruhái hódítóak, melodikus zeneszámai a legnagyobb slágerek. A Bécsi gyors az az operett, amire mindenki vár. A főszerepeket: Komlós Juci, Fónay Mártha, Rappert Dódi, Berengh Béla, Keleti Aranka, v.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Molnár Iván, Nagy Ferenc, Tanay Emil, Bihari Zoltán játsszák A zenekart Szathmáry Endre vezényli, a táncokat Szabó Jenő tanította be. A Bécsi gyors szombaton este indul Váradról diadalmas útjára. A szombat esti előadás A bérletben, vasárnap délután 4 órákor és este háromnegyed 8 órákor bérletszünetben, hétfőn este B. bérletben lesz műsoron, mindenkor rendes helyárukkal. A Bécsi gyors-ra jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

Heti műsor:

Csütörtök háromnegyed 8: **Nehéz ma férjhez menni**. B. bérletben.

Péntek háromnegyed 8: **Nehéz ma férjhez menni**.

Szombat délután 4 órákor filléres helyárukkal: **Az ördög nem alszik**, zenés vígjáték. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

Szombat este háromnegyed 8 órákor operett bemutató: **Bécsi gyors**, Romantikus huszároperett 3 felvonásban. A bérletben. Rendes helyárukkal.

Vasárnap délután 4 órákor: **Bécsi gyors**.

Vasárnap este háromnegyed 8 órákor: **Bécsi gyors**.

Hétfő este háromnegyed 8 órákor: **Bécsi gyors**. B. bérletben.

Őszinte mozikritikák

Rossz filmet nem dicsérünk

„Zárt tárgyalás”

Filmbemutató a Belvárosi Mozgószínházban

Az író lehetősége témaválasztás tekintetében, — bármennyire bőven szolgáltat is anyagot az élet — mégis bizonyos meghatározott keretek közt mozog. Különösen szűk e keret, ha színpadról, vagy még inkább filmről van szó, ahol az író fantáziájának csapongását még külön korlátok is kötik.

A Belvárosi Mozgószínház új filmjének témája sem léphette túl lényegében a szokásos keretet, így tehát a film szüzséje már nagyon is ismeretes s két szóba is foglalható: Feltékenység és szerelem. Ezzel szemben kétségtelen, hogy a legmerészebb irodalmi elgondolás sem „kreált” még olyan mesét, mely az átlag közönséget ennél jobban érdekelné és foglalkoztatná. Ha ehhez most hozzáadjuk, hogy a Zárt tárgyalás írója a már ismert témakörhöz annyi újat, eredetit adott, amennyinél több már nem is igen remélhető, úgy hisszük, hogy a remek film kiérdemelt dicséretben részesült. Már maga a helyválasztás — a cselekmény nem a régi recept szerint Budapesten, hanem az egyik vidéki városkában játszódik — szerencsés és friss ötletet jelent.

A film női főszerepét Tasnady Fekete Mária alakítja; nem tudjuk hogy szépségét, vagy művészetét dicsérjük-e inkább? Páger Antal annyi erőt s átélést ad, hogy — a féltékeny férj szerepében — szinte szemmel láthatóan új arcára a „zöldszemű szörnyeteg”. Timár József jól felfogott játéka mellett Somlay Artur megszokott markans művész munkája, valamint Bihary József és Vaszary Piri karakterisztikus alakja kedvezően kapcsolódik a többiek teljesítményébe, Radványi Géznak — a film írójának és rendezőjének — rendezése pedig megadja a minden tekintetben stílusos, sőt — itt ott pazar természetű keretet.

Szép és értékes film: érdemes megtekinteni.

Horvath Imre

A kis földhaszonbérlok kereseti adómentessége

A Magyar Távírti Iroda jelenti: Az 1941. évi általános keresetiadó mentességénél alkalmazták először az 1940. évi 22. t. c.-nek az általános kereseti adóra vonatkozó rendelkezését, amelyre nevezve a végrehajtási utasítást a pénzügyminiszter a közelmúltban adta ki. A törvény állandó adómentességben részesíti azokat a tulajdonos részben mezőgazdasággal foglalkozó kis földhaszonbérloket, akik egy közseg határában saját szükségleteik kielégítésére csak annyi földet béreinek, amelynek összes kataszteri jóvedelme legfeljebb 25 pengő. A végrehajtási utasítás szerint ez az adómentesség csak azt illeti meg, akinek saját magának is van földje és azon és más földjén akár mint állandó gazdasági cseléd, akár mint időszakos gazdasági munkás, mezőgazdasági munkálattal végez, vagy ha ipart, vagy kereskedelmet folytat, ezezt csak a mezőgazdasági munkálattal szünetelése esetén

foglalkozik és amiből olyan kevés jóvedelme van, hogy emellett kénytelen saját és bérelt földjén létfenntartásához szükséges mezőgazdasági termeléssel is foglalkozni. Tulnyomó részt mezőgazdasággal foglalkozó kis földhaszonbérlo a földműves, a napszámos, a gazdasági cseléd, a foltozó vagy segéd nélküli iparos, vagy ha a saját szükségleteinek kielégítésére akkor bérel a földet a haszonbérlo, ha a termelvényeket saját háztartásában éli fel. Ha azonban a kis földhaszonbérlo termelvényeiből állatait eteti, s legfeljebb 25 százalékát piacon vagy házról-házra járva eladja, anélkül, hogy állandó elárúsító helyiséget tartana fenn az adómentességet nem veszi el és állandó adómentességre igényt tarthat. A kishaszonbérlok kötelesek a szerződés megkötésétől, vagy a szóbeli megállapodás létrejöttétől számított 30 napon belül a bejelentést a községi előjárásnál megtenni.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy órára 2,50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

A FŐISPÁN ÉS A POLGÁRMESTER LÁTOGATÁSA A BOTTÓPELE FŐZŐISKOLÁBAN. Nagyvárad. Saját tud. Szerdán dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Soós István polgármester megtekintették a Bottó-féle főzőiskola helyiségeit. A főzőiskolában a közeljövőben két új tanfolyamot rendeznek: egyéves háztartási tanfolyamot az érettségizett leányok részére, kétéves tanfolyamot pedig a felsőbb iskolát nem végzettek részére. A polgármester megígérte, hogy a város fával és világítással fogja elősegíteni a közhasznú intézmény működését.

Bolgár táborilelkész tisztelgése a polgármesternél. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délelőtt tisztelgő látogatást tett a polgármesternél dr. Volcsev Stefan, a bolgár követség mellé rendelt tábori lelkész. Dr. Volcsev Stefan előadta, hogy tájékozódott a városban és megtudta, hogy itt mintegy háromszáz bolgár él. Dr. Soós István polgármester szerint a városban a legutóbbi népszámlálás kimutatása szerint csak 135 bolgár él. A tábori lelkész kérte a polgármestert, hogy istentisztelet tartására és kulturális tevékenységük megvalósítására megfelelő helyiséget jelöljön ki számukra. Kifejtette, hogy Kassan, Miskolcon és Pécsen már tartanak a bolgárok kulturális összejöveteleit. Dr. Soós István polgármester megígérte, hogy mindenben támogatja kérésüket, hiszen az itt élő bolgárok mindég jó magyar állampolgároknak bizonyultak. Kérte a táborilelkészt, hogy a bolgár követség irásban jelentse be kérését megfelelő kulturális helyiségek kijelöléséről.

Legszébb, legolcsóbb fényképek
Róna fényképésznél
Nagyvárad, Teleky-utca 4.

Belányi Imre előadása a magyar feltalálókrol. Szombaton, január 18-án este 7 órakor kezdődik a Graf Széchenyi István Állami Gépipari Középiskola ismeretterjesztő sorozatának második előadása, amelyet Belányi Imre tart „A magyar feltalálók és a transzformátor feltalálása” címen. Az előadásra, amelyet a tanuló szavaltatai és a szavalókórus számai tesznek változatossá, mindenkit, különösen a középiskolák növendékeit, szeretettel meghív az iskola igazgatósága. Az előadást, mely teljesen ingyenes, a Gépipari középiskola nagytermében (Schlauch tér 26.) tartják meg.

NEM LESZ FELLOBOGÓZÁS NÉMETORSZÁGBAN JANUÁR 18-ÁN ÉS 30-ÁN. Berlin. (NTI). A birodalmi belügyminiszter és propagandaügyi miniszter közli, hogy január hó 18-án a birodalom megalapításának és január 30-án a nemzeti felemelkedés napján, ez évben elmarad a szokásos fellobogozás.

A fűszer és vegyeskereskedők átvehetik a részükre kiutalt lisztet. A fűszer és vegyeskereskedőket értesíti Nagyvárad város közéleti hivatala, hogy a részükre kiutalt lisztmennyiséget 1941 január 17-én este 6 óráig a Ledkál Ipartelepek Erzsébet u. 5. sz. alatti lisztelosztó raktárából átvehetik. Amennyiben ezen időpontig a kiutalt lisztmennyiséget nem váltanák ki, a kiutalás érvényét veszti. — Egyidejűleg felhívjuk a fűszerkereskedőket, hogy a felesleges petroleum igénylőlapokat soronkívül szolgáltatásuk be a közéleti hivatalban.

REGI MAGYAR TERV ALAPJÁN SZABÁLYOZNAK EGY JUGOSZLÁVIAI FOLYÓT. Belgrád. (NTI): A Zágrábban megjelenő *Jutarni List* arról ad hírt, hogy a napokban megkezdtek a Kulpa-folyó szabályozási munkálatait. A szabályozási munkálatokat az akkori magyar kormány mintegy 80 évvel ezelőtti kidolgozott tervei szerint hajtják végre. A terveket a horvát bánágnak nemrégiben bocsátotta Budapest rendelkezésére.

A szívek nem ismernek igazolványt. Marosvásárhelyről jelentik: Tiltott határátlépésért került a marosvásárhelyi büntetőjársbíróság elé egy bukaresti leány: Carstefan Márta, aki a nyáradói határállomásnál utlevél nélkül szökött át magyar területre. A tárgyaláson regényes történet szavai bontakoztak ki. Még a nyáron Bukarestben teljesített katonai szolgálatot egy marosvásárhelyi iparos, akivel megismerkedett a bukaresti leány s nagy szeretettel fejlődött ki közöttük. A magyar fiu aztán visszatért Vásárhelyre. Majd jött a bécsi döntés és a fiatalok elszakadtak egymástól. A bukaresti leány azonban annyira vonzódott a magyar fiuhoz, hogy most vonatra ült s leutazott a határig, ahol sikerült magyar területre szöknie, de itt a csendőrök elfogták. A tárgyaláson kihallgatták a fiatalleányt is, aki kijelentette, hogy hajlandó feleségül venni a leányt. Ezért a bíróság most nem hozott ítéletet s ha a legközelebbi tárgyalásra már mint magyar asszony jelenik meg a bukaresti leány — a bíróság valószínűleg el is ejti a vádat.

Adományok. Szöllősi Erzsébet és Bokor Ferencné részére „Isten nevében” 3—3 pengőt, „Szent Antal” nevében 2—2 pengőt, S. G. 50—50 lejt és ételmisszer, Lengyel Teréz tanítónő (Étéd) szegényeinek részére 12 pengőt küldött. Az összegeket rendeltetési hatyukra juttatjuk. Egyben felhívjuk Szöllősi Erzsébetet és Bokor Ferencné, hogy jelentkezzenek kiadóhivatalunknál az ételmisszer és pénzadomány átvétele céljából.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

MERANO

szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Pensiórendszer. Igen mérsékelt árak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében

NÉMETORSZÁGBA UTAZIK AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER. A Magyar Távirati Iroda jelenti: *Radochay* László igazságügyminiszter a jövő héten Németországba utazik és több napot tölt a birodalom fővárosában. A magyar igazságügyminiszter *Frank* német igazságügyminiszter budapesti látogatását viszonzozza.

A város támogatását kéri az iparosanconthoz. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt látogatást tett a polgármesternél Mikes Ödön az ipariskola igazgatója és Szabó Károly, az ipartestület elnöke. Kérték a polgármester támogatását az iparosanconon otthon elhelyezése, felszerelése és a tanítótestület járandóságának kifizetése ügyében.

A JANUÁR 23-IKI ÜLES UTÁN NÉHÁNY NAPOS SZÜNETHET MEGY A HÁZ. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Politikai körökben híre jár, hogy a Ház január 23-iki formális ülése után néhány napos szünethet megy és következő ülését január utolsó napjaiban, vagy február legelején tartja.

Földrengés volt az Uj Hebridákon. Amszterdamból jelentik: (NTI) Egy angol hírszolgálati iroda Sidney-i jelentése szerint az Uj-Hebridákat földrengés sújtotta. Különösen nagy károkat szenvedett Raboul város kikötője.

Négy gyermek borzalmas tűzhaltala. Heisinkiből jelentik: (NTI) Egy munkásalád négy gyermeke szerdán reggel szülei távollétében tüzzel játszott. A ház kigyulladt és az erős szélben a tűz olyan gyorsan terjedt, hogy rövidesen elhamvasztotta a házat. A négy gyermek a lángokban lelte halálát.

NÉGYEZER LIRÁS OLASZ ÖSZTÖNDIJAT KAPOTT EGY MAGYAR ÚJSÁGÍRÓ. *Budapestről jelentik: Mihály László budapesti újságíró most második ízben kapta meg azt a 4000 lírás olasz állami ösztöndíjat, amelyet az olasz s külföldi kapcsolatok ápolása terén kifejtett munkásság elismerésére adományoz az olasz kormány. A mostanhoz hasonló eset az, hogy egy személy kétféleképpen nyerje el ezt az ösztöndíjat, még igen ritkán történt meg.*

Rendelés a külföldi tartozások kamatszolgáltatásáról. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány a külföldi hitelezőkkel szemben fennálló rövid és más lejáratú tartozások kamatjának pengő értékének való letéte tárgyában rendelkezletet adott ki.

Elevenen égett el egy részeg öregasszony. Nyíregyházáról jelentik: (MTI) Nagyikállón özvegy Márton Sándorné 70 éves asszony ittas állapotban tért haza és tüzet akart rakni a kályhába. Ruhája tüzet fogott és mire a szomszédok segítségére érkeztek, szénné égett.

A „Vasas” Sportegylet műsoros táncmulatsága. Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Munkaközpont kebeleiben működő Vasas sportegylet, folyó évi január 18-án, este fél 9 órakor a Szent János utcai Munkás Otthonban tancal egybekötött műsoros estét rendez a sportegylet fellegélyezésére. Műsoron szerepelnek: 1. Himnusz: Éneklük a Vasas játékosai. 2. Megnyitó beszéd: Pásztor Árpád. 3. Petőfi verseket szaval Nagy István. 4. Magyar nő-táncát énekel Rácz Sándor, a Gutenberg és a Magyar Dalkör tagja. 5. Szavalt: Fazekas Ica. 6. Sportkupa: Kun Lajos. 7. Falu és város. Énekes népszínmű egy felvonásban. Irt: Fazekas Imre vasmunkás. 8. Erdélyi induló. Éneklük a Vasas játékosok. Utána tánc.

A budapesti

MERINO

posztókereskedelmi r. t.

Nagyváradon

Rákóczi-ut 3-ik szám alatti
fióküzlete február elsején
megnyílik

Megkezdte működését a népmozgalmi hivatal. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön felállították a városházán a népmozgalmi hivatalt. Dr. Soós István polgármester kivette az esküt a hivatal 10 új tisztviselőjétől. A népmozgalmi hivatal vezetője Barabás Ernő városi tisztviselő.

* Okleveles tanár maganvizsgákra lelkiismeretesen előkészít, magyar nyelvi, helyesírási, valamint olasz nyelvi, gyors- és gépirrási órát ad. Beöthy Ödön utca 42. kapuval szemben.

Tűzriadalom egy kolozsvári utcában. Kolozsvárról jelentik: Csütörtökön virradó éjjel fél egy óra tájban tűzriadalom verte fel a Székely Mózes utca és az Árpád ut lakóit, akik arra ébredtek fel, hogy nappali világosság derül a környékre. A tűz a Székely Mózes utca 7. szám alatti telken ütött ki, ahol Weinberger Jakab szücsmester lakott. A tűz pillanatok alatt lángba borította a háztetőt. A tűz színhelyére a szolgálatos rendőrök értesítésére a tűzoltóság pillanatok alatt kivonult és a tüzet tizenöt perc alatt eloltotta. A tűz kezeletésének oka ismeretlen, a kár 800—1000 pengő.

Farsangi naptár

Január
19

A Római Katolikus Legényegylet műsoros teadélutánja.

Január
21

A nagyváradai fülharmónikusok bangversenye.

Január
25

Az Evangélikus Nőegylet bálja.

Február
2

Lórántffy Zsuzsánna egyesület bálja.

Február
12

Újságíró Bál.

PEKING 1941-BEN!

Japán világ az egykori kínai császárvárosban

Pekingbe eljutni manapság nem könnyű dolog. Akár Japánból, akár Shanghai-ból indul az ember, előbb a japán katonai hatóságoktól kell engedély. Ezt megkapja az ember, ha nem angol vagy amerikai. Viszont, ha az ember bölcsője a tengelyhatalmak és velük barátságos területen ringott, három nap alatt megvan a fényképes engedély a japán csapatok által megszállított Kína meglátogatására. A sanghaji japán főkonzulátushoz tehát nekem is el kellett ballagnom, hogy engedélyt kérjek. Meglepett, hogy nagyon barátságosak voltak a hatóságok, holott a Shanghai-ban elterjedt hírek szerint ennek az ellenkezője lett volna az igaz. A konzulátusi látogatást meg az a körülmény is megszépítette, hogy a felekkel kedves, udvarias és bizony igen csinos japán hivatalnoknők tárgyaltak. Soha nem voltam ilyen barátságos irodában életemben.

Shanghai-ból két uton juthat az utas Pekingbe. Igenis Pekingbe és nem Peipingbe. Azért, mert a japánok a köztársasági Peiping nevet újból átváltoztatták a régi konzervatív császári Pekingre. Az egyik hajón Tientsinig vagy Chingangtauig, onan vasúton Pekingbe, a másik Shanghai-Nanking-Peking, állandóan vonaton. Van egy harmadik út is: repülni. De ide civil halandó, jegyet nem kap soha. A sanghaji-pekingsi japán légitovonálon csak japán katonatisztek utaznak.

Gondoltam kombináljuk az utat. — Oda hajón, vissza vonaton. Így is lett. Az Isabel Moller nevű ócska angol szénszállító hajón kaptam kabin. A hajó olyan ócska volt, hogy amikor üresen járt és hullámok csapódtak neki, félelmet keltő rezgőmozgásokat végzett. Hogy a kabinban micsoda recesség-rofogás támadt, ilyenkor azt nem is kell részletezni. A kapitány ausztráliai ember volt és egy fedélzeti játékban, a karikadobálásban tünt ki. A baj csak az volt, hogy az utasok enyhe terror alatt állottak és akarva, nem akarva, játszanok kellett. Így, mikor háromnapos hullámzás után bekocogtunk Chingwangtauba, mindenki nekem izomláza volt. Kiszállani azonban nem lehet. Előbb 8 óras karantén volt, amíg a hajón utazók összességének bakteriológiai képe nem mutatott koleragyanus vibriókat. Hogy közben a mukden-pekingsi expressz elment, a hatóságokat nem izgatta. Így az éleli

gyorsot rohantuk meg hatan utasok, de aludni nem lehetett, mert a vonat, mint rendesen, zsufooltan érkezett.

Igy Peking szürke városfalai és hatalmas kapui a fagyos, ködös reggelen kialudatlan emberekre tekintettek le mikor a Tscheng-Jang-Men pályaudvaron az expressz befutott. Miután az immár harmadik utlevélvizsgálaton estünk keresztül, áthajtottunk a Peking Hotelbe, hogy az Isabel Moller és a Mukden Expressz számaradványait lemoszuk magunkról.

Peking ma már nem az, ami volt a császárok idejében. De az sem, ami volt még néhány éve. A japán-kínai háború alaposan rányomta bélyegét a városra. Ha az ember a Hata-Men-uton végigsétál, azt hiszi, Osakában vagy Yokohamában van. Japán japán üzlet mellett. A jellegzetes japán Katakama irásjelek mindenfelé. Sok japán katona, tiszt. Élénkszerű tarka kimonókban típegő bársonybőrű kis japán asszonyok. Persze ez csak a japán negyedre vonatkozik. A kínai vagy tártvárosban még csupa kínai. Az a bizonyos kínai copf persze már nincsen meg régen, mert az a Mandzsú-dinasztiával együtt eltűnt. Alig van autó. Csak kákiszínű, ezüstcsillagos japán katonai autók száguldanak ide-oda. Az autóbuszokat nem is benzinnel, hanem lasznélküli pazar látnivalót meg akarja tekinteni, legjobban teszi, ha rikishák bérel. A pekingsi rikisha-kulák gentlemének. Becsületesek, olcsók, egyúttal idegenvezetők. Legtöbbször tud néhány szót angolul. Az én emberem tökéletes uriember volt. Mindent magára vállalt. Jegyeket váltott, tárgyalta a palotaőrökkel, eljött velem színház-

ba és lefordította a darab szövegét. Azonban nem vitt el ismerős antikváriusokhoz vagy üzletkebe, hanem mikor kisebb bevásárlásokat végeztem, alkudott is. Hogy persze végeredményben tulfizettem mindent, ez más lapra tartozik. De a kínai dollár, illetve a japán katonai yen értéke olyan alacsony, hogy így is mindennek potom ára amerikai dollárban.

Idegen ma kevés maradt Pekingben. A legtöbb angol és amerikai üzletember elutazott. Csak a legációk negyedében látni itt-ott fehér embert. De így is konganak az utcák az ürességtől. Csak néha suhan el egy-egy nagy amerikai kocsis diplomatákkal a csendes utcákon. Ezeket 100 méterenként az uton keresztbe zökkenőket vontak, hogy az autók ne tudjanak gyorsan haladni. Hogy a mítsem sejtő autósokat figyelmeztessék, vörös jelzőlámpák jelzik a sofőrnek, hogy lassítson. „Caution: Bump!” mondja a lakonikus felírás. Mindenesetre arra jó ez, hogy a követési negyed előkelő nyugalmát még jobban kidomborítsa. A különféle követségek épületein büszkén leng a nemzeti zászló. A hollandus követ narancsszínű zászlócskával vezí, hogy kitart az Oranje ház mellett.

A követségi negyed keskeny kapukijáratán még ott láthatók a boxerek golyónyomai 1900-ból. Felejtük angolul nagy fekete betűkkel: Felejtük el a multat. Viszont a japánok a jelenben élnek. Ugyancsak nagy fekete latin betűkkel, de sokkal nagyobbakkal hirdeti számos felírás falakon, városkapukon: „Down with England”, „Oppose the British”. Mellette kínai jelekkel ugyancsak angolelleses jelszavak. A japán propaganda azonban nem marad meg emellett. Számos plakát hirdeti a japán fennhatóság áldásos voltát és a helyi kormányzat melletti kitartást ajánl. Léggömbökről lefüggő 10 méteres kínai irásjelek a hármaspaktum tényét hirdetik. Peking már nem a régi többé. Új szelek fujdogálnak kelet felől. Az új rend Ázsiában már előreveti árnyékát.

Arcáhiirdetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Keresztény családnál kiadó kis szoba üresen fürdőszoba használatra. — tisztviselő részére. Zalesák. Rákóczi ut 22. szám. 505

2 szobás, fürdőszobás lakást keres gyermektelen házaspár április vagy május 1-re. Tonk, Körös utca 32. 497

Kiadó február 1-re 3 szobás, cserepályás, parkettes lakás. Csengery u. 29. — Egy szoba különbejáratú. 524

Keresek központban modern kétszobás, fürdőszobás lakást. Címét kiadóba kérek. 452

Két szobás, fürdőszobás parkettes lakás Sztaroveszky u. azonnalra kiadó. Értekezni Wesselényi utca 4. (v. Percses u.) Óvoda. 522

Kiadó 4 szobás magánház. Érdeklődni Lakatos szűcs üzlet, Széchenyi tér 6. szám. 531

Különléle

Angol és francia varrást olcsón vállal, házaknál is, perfekt varró. Madár u. 22. Ózv. Varjuné. 536

Adás-vétel

Nagykányán, régi posta helyiség, 3 szobás lakás, hozzávaló gazdasági épületek 2080 öl kert területtel, 4000 pengőért szabadkézből eladó. Értekezni a helyszínen. 534

Eladó a váradi hegyen 2 hold szőlő gyümölcsösrel, házzal, gazdasági épületekkel. Varga József, Hering oldal. Szilva ut 6. 533

Régi miniatűr festményeket, muzeális relikviákat vennék. Címeket a kiadóba kérek. 535

Eladó 2 hold szőlő lakással, Nagysé-tétág 15. szám. 537

Eladó 4+1 csöves Standard rádió igen olcsó alkalmi áron. Ugyancsak egy benzín forrasztólámpa is eladó. Megtekinthető délután 3-4 között: Vörösmarty (Kórház) u. 23. (felső csemege) 473

Aranyat, ezüstöt, briliántot legdrágábbban veszek. Herbst ékszerész. Rákóczi ut 3. Óra. ékszerjavításokat olcsón állalok. 503

Állást keres

ÜGYES és FÜRGE lapkihordókat és lapkihordóasszonyokat keresünk fix fizetéssel. Jelentkezni lehet a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatat télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

Könnyítések az egyetemi beiratkozásoknál

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az egyetemi beiratkozások megkönnyítése és gyorsítása érdekében, a vallás és közoktatásügyi miniszter közli az érdekelte hallgatókkal, hogy a folyó tanév második felében tandíjkezdésményért folyamodók, amennyiben a vagyontalanságukat igazoló helyhatósági bizonyítványt még nem szereztek be, az egyetemi hatóságok a helyhatósági bizonyítvány melléklésétől eltekintenek. E helyett azonban a hallgatóknak az illetékes dékáni hivatalból díjtalanul megszerezhető nyomtatványt kell kérniük a tandíjkezdésmény iránti folyamodás céljából, amelynek rovatait büntetőjogi felelősség mellett tölthetik ki a vagyoni helyzetre vonatkozóan.

RÁDIÓ

PÉNTEK, JANUÁR 17.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Étrend. Hang-
lemezek.
10.20 1. testápolás. Irca dr Bucsanyi
Gyula. Felolvasás.
10.45 Örtűzek a Hargitán. Nagymihály
Sándor előadása.
12.10 Mária Terézia 1. honvéd gyalog-
ezred zenekara. Vezényel Pon-
grác Géza.
13.30 Farkas Sándor cigányzenekara.
15.20 Hanglemezek.
Közben
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok be-
szélgetnek.
16.10 Magyar helyesírás. Dr Fekete M.
előadása.
Utána: Ifjúsági közlemények.
17.15 A Rádió Szalonzenekeara.
17.40 Kárpátaljai művelődési történe-
tek. Marina Gyula kanonok elő-
adása.

18.00 Perti Jenő cigányzenekara.

Közben

- 18.30 Sportközlemények.
19.20 Az Operaház műsorából. Hang-
felvétel.
21.00 Katona vagyok én, ország őrizője.
Volly István előadása hangleme-
zekkel. Felolvasás.
22.00 Tánclemezek.
23.20 Rác Béla cigányzenekarának köz-
vetítése.

Budapest II.

- 17.40 Balázs Gyula magyar nótákat
zongorázik.
18.00 Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza
előadása.
18.30 Frank Lajos gondokázik zong-
gorakísérettel. 1. Bach: D-dur
szonáta. Albert Ferenc: Római
Emlék. 3. Nováki László: Rapszódia.
19.00 A Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
20.00 Hírek.
20.10 Erdély háziipara. Radnoti István
előadása.
20.40 Tánclemezek.
21.30 Időjárásjelentés.

Kiadótulajdonos:

szent lászló-nyomda Rt

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
szent László-nyomda Rt
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
kürforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi
Dezso-utca 5. szám.